

KURZEMES PLĀNOŠANAS REĢIONA ADMINISTRĀCIJA

Elizabetes iela 4-1. kab., Rīga, LV-1010
Tālr. 67331492, 67331634; fakss 67331285
pasts@kurzemesregions.lv, www.kurzemesregions.lv

2012.gada 31. janvāris
Nr.2-5.7./47/12

Latvijas Republikas Labklājības ministrijas
Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības
departamenta direktoram
Visvaldim Gūtmanim
un
Eiropas un juridisko lietu departamenta
juridiskai nodaļai

*Par ierosinājumiem izmaiņām
Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likumā
un citos atbilstošos normatīvajos aktos*

Kurzemes plānošanas reģions īsteno „Kurzemes plānošanas reģiona sociālo pakalpojumu attīstības programmas 2011.-2018. gadam” uzraudzības procesu. Apkopojoj un izkārtojot informāciju par pārskata gadā paveikto sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības jomā Kurzemes reģionā, konstatēts, ka ir grūtības atbilstoši atspoguļot konkrētu situāciju.

Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likumā (31.10.2002., spēkā ar 2003.g.1.janv., turpmāk tekstā „Likums”) definēti sociālie pakalpojumi (saskaņā ar Likuma 2.pantu: *sociālā aprūpe, sociālā rehabilitācija, sociālais darbs un profesionālā rehabilitācija*), sociālo pakalpojumu sniegšanas institūcijas (saskaņā ar Likuma 1.pantu: *dienas aprūpes centrs, ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūcija, krīzes centrs, naktspatversme, patversme, sociālais dienests un pusceļa māja*) un neskaidri definēti sociālo pakalpojumu veidi vai pakalpojumu sniedzēji (*aprūpe mājās, grupu māja (dzīvoklis), servisa dzīvoklis, specializētās darbnīcas*). Papildus visam iepriekš minētam ir definēti tehnisko palīglīdzekļu pakalpojums un sociālā palīdzība.

Praksē Kurzemes reģionā sastopami arī bērnunami, pansionāts, SAC, ģimenes atbalsta centri, īslaicīgas sociālās aprūpes pakalpojumi, atelpas brīža pakalpojumi, alternatīvās aprūpes dienas centrs, alternatīvās aprūpes centrs, aprūpes nami, aprūpes pansionāts, dienas centri, ģimenes centrs, sociālā atbalsta centri, sociālo pakalpojumu dienests un sociālo pakalpojumu nodaļa, asistenti, asistenti-pavadoņi, drošības pogas pakalpojumi, zupas virtuves un higiēnas centri, par kuriem Likumā nav nekādu skaidrojumu.

Vienlaicīgi Ministru kabineta noteikumi Nr.291 (03.06.2003.), kas izdoti saskaņā ar Likuma 17.panta pirmo daļu, nosaka prasības atsevišķām sociālo pakalpojumu institūcijām (likumā definētām - *sociālajam dienestam, bērnu un pilngadīgu personu ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūcijām, krīzes centram, dienas aprūpes centram, patversmei un naktspatversmei un pusceļa mājām*) un sociālo pakalpojumu sniedzējiem: „VI¹. Prasības krīzes tālruņa un uzticības tālruņa sociālo pakalpojumu sniedzējiem”, „VII.

Prasības sociālās rehabilitācijas pakalpojumu sniedzējiem, kas sniedz sociālos pakalpojumus institūcijās, kurās uzturas no prettiesiskām darbībām cietušie bērni”, „VIII. Prasības sociālās rehabilitācijas pakalpojumu sniedzējiem, kas sniedz sociālos pakalpojumus no prettiesiskām darbībām cietušiem bērniem viņu dzīvesvietā”, „XI. Prasības sociālo pakalpojumu sniedzējiem aprūpei mājās”, „XII. Prasības sociālās rehabilitācijas pakalpojumu sniedzējam, kas sniedz sociālo pakalpojumu dzirdes invalīdiem”, „XIII. Prasības sociālās rehabilitācijas pakalpojumu sniedzējiem, kas sniedz sociālos pakalpojumus redzes invalīdiem”, „XVI. Prasības sociālajiem pakalpojumiem personām pēc brīvības atņemšanas soda izciešanas”, „XVII. Prasības grupu mājām (dzīvokļiem)”, „XVIII. Prasības specializētajām darbnīcām”, „XVIII⁵. Prasības suņa pavadoņa pakalpojuma sniedzējiem”, un citiem (tai skaitā, atkarībā no pakalpojuma saņēmēja grupas). Normatīvā aktā nav sniegti skaidrojums, kā jārīkojas (kurām prasībām jāatbilst) sociālo pakalpojumu sniedzējam, piemēram, dienas aprūpes centram, kurā pakalpojumu sniedz personai ar dzirdes un/vai redzes traucējumu. Nav skaidras norādes, vai šādos gadījumos dienas aprūpes centram ir jāievēro tikai IX.nodaļas „Prasības dienas aprūpes centram”, vai arī papildus jāievēro XII. un XIII. nodaļas minētās prasības, kas attiecināmas uz sociālās rehabilitācijas pakalpojumu konkrētajām mērķa grupām. Prasību formulējumos būtu jāievēro to attiecināmība uz konkrētu sociālo pakalpojumu (veidu- *sociālā aprūpe, sociālā rehabilitācija, sociālais darbs un profesionālā rehabilitācija*) vai institūciju.

Savukārt, Ministru kabineta noteikumi Nr.951 (20.11.2008.), kas izdoti saskaņā ar Likuma 17.panta otro daļu, nosaka kārtību, kādā sociālo pakalpojumu sniedzēju jāreģistrē valsts informācijas sistēmā "Sociālo pakalpojumu sniedzēju reģistrs". Šo noteikumu 12.1.8.punktā teikts, ka reģistrā jānorāda sniedzamais sociālais pakalpojums (*kas saskaņā ar spēkā esošā Likuma 2.pantu ir sociālā aprūpe, sociālā rehabilitācija, sociālais darbs un profesionālā rehabilitācija*), bet noteikumu 8.punktā minētā pielikumā Nr.2, kas jāiesniedz, lai pakalpojumu var reģistrēt, redzams, ka sniedzamais sociālais pakalpojums var būt viena izvēle no minētajām iespējām: *ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūcija, sociālās rehabilitācijas institūcija, krīzes centrs, profesionālās rehabilitācijas institūcija, patversme, nakspatversme, dienas aprūpes centrs, aprūpe mājās, grupu dzīvoklis, pusceļa māja, servisa dzīvoklis, specializētās darbnīcas, sociālā darba pakalpojums, pašvaldības sociālais dienests vai cits (norādīt kāds)*_____.

Jāpiebilst, ka Sociālo pakalpojumu sniedzēju reģistrā atrodamā informācija dažos gadījumos ir tikpat pretrunīga. Piemēram, sociālā atbalsta centrs ir reģistrēts kā ilgstošas sociālās aprūpes institūcija, atbalsta centrs, ģimenes atbalsta centrs un sociālo pakalpojumu dienests ir reģistrēti kā dienas aprūpes centri, sociālo pakalpojumu nodaļa – kā patversme, psihologa prakse - kā sociālās rehabilitācijas institūcija. Nevienai no šim iestādēm faktiski nav norādīts atbilstošais likumā minētais sociālais pakalpojums (*kas saskaņā ar spēkā esošū Likuma 2.pantu ir sociālā aprūpe, sociālā rehabilitācija, sociālais darbs un profesionālā rehabilitācija*). Likumā nav definēts, bet reģistrā tiek akceptēts/lietots termins „dienas centrs”. Arī atlasi reģistrā esošo informāciju var secināt, ka vienas un tās pašas institūcijas/pakalpojumu var reģistrēt ar dažādiem apzīmējumiem. Tā, piemēram, atrodami gan ģimenes atbalsta centrs un ģimeņu atbalsta centrs, gan grupu dzīvoklis, grupu dzīvoklis (māja) un grupu dzīvoklis/māja, gan asistentu pakalpojums, ģimenes asistents un ģimenes asistenta pakalpojums, gan psihosociālā rehabilitācija un psihosociālās rehabilitācijas pakalpojums, gan sociālā aprūpe un sociālās aprūpes pakalpojums. Kopumā līdzīgie, bet nevienādītie nosaukumi apgrūtina vai traucē informācijas atlasi un analīzi.

Tādējādi pastāv acīmredzamas nesaskaņas savstarpēji saistītos normatīvajos aktos (Likums, MK noteikumi Nr.291 un 951), kas nosaka sociālo pakalpojumu veidošanu, organizēšanu, reģistrēšanu un nodrošināšanu. Minētās nesaskaņas rada papildus grūtības plānojot sociālo pakalpojumu attīstīšanu un shematiiski atspoguļojot pašvaldībās nodrošināto

sociālo pakalpojumu jeb pašvaldības sociālās sistēmas struktūru (esošo un/vai plānoto), jo sociālo pakalpojumu veidi un sociālo pakalpojumu sniegšanas institūcijas nav viennozīmīgi atdalītas.

Rosinām veikt atbilstošas izmaiņas/grozījumus Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likumā un citos normatīvajos aktos, skaidri nodalot sociālos pakalpojumus no institūcijām/vietām, kur šos pakalpojumus var sniegt. Izsakām ieinteresētību piedalīties Labklājības ministrijas rīkotajās darba grupās vai sanāksmēs par sociālās nozares normatīvo aktu grozījumiem vai izmaiņām.

Pielikumā priekšlikumi izmaiņām uz 11 lapām (4.-14. lpp.).

Administrācijas vadītājs

Kristiāns Godiņš

I.Kalniņa,
67338738
inga.kalnina@kurzemesregions.lv

Priekšlikumi izmaiņām

N.p.k.	Esošā redakcija (ja ir)	Ierosinātās izmaiņas un formulējumi Ierosinājumi Likumā
1.	-	sociālie pakalpojumi - sociālais darbs (tai skaitā karitatīvais sociālais darbs), sociālā aprūpe, sociālā rehabilitācija un profesionālā rehabilitācija.
2.	20) sociālās aprūpes pakalpojums — pasākumu kopums, kas vērsts uz to personu pamatvajadzību apmierināšanu, kurām ir objektīvas grūtības aprūpēt sevi vecuma vai funkcionālo traucējumu dēļ, un ietver sevī pakalpojumus personas dzīvesvietā un ilgstošas sociālās aprūpes institūcijās;	sociālā aprūpe - pasākumu kopums, kas vērsts uz personas pamatvajadzību apmierināšanu (tai skaitā sociālā aprūpe klienta mājās, pēc iespējas tuvāk personas dzīvesvietai vai sociālās aprūpes institūcijā)
3.	-	sociālās aprūpes klients – persona, kurai ir <u>objektīvas grūtības aprūpēt sevi</u> vecuma vai funkcionālo traucējumu dēļ
4.	23) sociālās rehabilitācijas pakalpojums — pasākumu kopums, kas vērsts uz sociālās funkcionēšanas spēju atjaunošanu vai uzlabošanu, lai nodrošinātu sociālā statusa atgūšanu un iekļaušanos sabiedrībā, un ietver sevī pakalpojumus personas dzīvesvietā un sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūcijā vai dzīvesvietā vai sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūcijā;	sociālā rehabilitācija - pasākumu kopums, kas vērsts uz personas sociālās funkcionēšanas spēju atjaunošanu vai uzlabošanu, lai nodrošinātu tās iekļaušanos sabiedrībā (tai skaitā prasmju atjaunošana, uzlabošana un attīstīšana, brīvā laika pavadišanas iespēju uzlabošana, asistēšana un/vai pavadišana publiskā vidē/pasākumos)
5.	-	sociālās rehabilitācijas klients – persona, kurai ir <u>objektīvas grūtības iekļauties sabiedrībā (mācīties, strādāt, organizēt un/vai pavadīt savu brīvo laiku, piedalīties publiskajos pasākumos/sabiedriskajos notikumos)</u>
6.	2) dienas aprūpes centrs — institūcija, kas dienas laikā nodrošina sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas pakalpojumus, sociālo prasmju attīstību, izglītošanu un brīvā laika pavadišanas iespējas personām ar garīga rakstura traucējumiem, invalidiem, bērniem no trūcīgām ģimenēm	dienas centrs - institūcija, kurā dienas laikā nodrošina sociālo aprūpi un/vai sociālo rehabilitāciju dažādām mērķa grupām

	un ģimenēm, kurās ir bērna attīstībai nelabvēlīgi apstākļi, kā arī personām, kuras sasniegušas vecumu, kas dod tiesības saņemt valsts vecuma pensiju (turpmāk — pensijas vecuma personām);	
7.	5) grupu māja (dzīvoklis) — atsevišķs dzīvoklis vai māja, kurā personām ar garīga rakstura traucējumiem nodrošina individuālu atbalstu sociālo problēmu risināšanā;	grupu māja vai grupu dzīvoklis - institūcija, kurā pastāvīgi vai noteiktu laiku mērķa grupai nodrošina sociālo aprūpi un/vai sociālo rehabilitāciju (primāri personām ar garīga rakstura vai citiem funkcionāliem traucējumiem) ar nolūku palīdzēt īstenot klienta prasmes dzīvot pēc iespējas patstāvīgi.
8.	7) klients — persona, kas saņem sociālos pakalpojumus vai sociālo palīdzību;	klients — persona, kurai nodrošina sociālos pakalpojumus, tehniskos palīglīdzekļus vai sociālo palīdzību vai veic to nepieciešamības izvērtējumu
9.	8) krīzes centrs — sociālā institūcija, kurā tiek sniegtā īslaicīga psiholoģiska un cita veida palīdzība krīzes situācijā nonākušām personām;	krīzes centrs — institūcija, kurā īslaicīgi (līdz krīzes situācijas beigām vai ne ilgāk kā 30 dienas) tiek nodrošināta socialā aprūpe un/vai sociālā rehabilitācija krīzes situācijā nonākušām personām (tai skaitā izmitināšana, drošība, psiholoģiska un juridiska palīdzība vai atbalsts)
10.	9) naktspatversme — sociālā institūcija, kas personām bez noteiktas dzīvesvietas vai krīzes situācijā nonākušām personām nodrošina naktsmītni, vakariņas un personiskās higiēnas iespējas;	naktspatversme — institūcija, kurā tiek nodrošināta sociālā rehabilitācija (ik vakaru no pulksten 17/18/19- līdz 8/9/10rītā) personām bez noteiktas dzīvesvietas vai krīzes situācijā nonākušām personām (tai skaitā naktsmītnē, uzturs, personiskās higiēnas iespējas, sociālais atbalsts)
11.	-	higiēnas centrs - institūcija, kurā personai tiek nodrošināta personiskās higiēnas iespēja (tai skaitā iespēja nomazgāties dušā/pirtī un izmazgāt/izķāvēt apģērbu)
12.	12) patversme — sociālā institūcija, kas personām bez noteiktas dzīvesvietas vai krīzes situācijā nonākušām personām nodrošina īslaicīgas uzturēšanās iespējas, uzturu, personiskās higiēnas iespējas un sociālā darba speciālistu pakalpojumus;	patversme — institūcija, kurā tiek nodrošināta sociālā rehabilitācija (katru dienu no pulksten 8/9/10rītā — līdz 17/18/19vakarā) personām bez noteiktas dzīvesvietas vai krīzes situācijā nonākušām personām (tai skaitā patvērums, uzturs, personiskās higiēnas un mantu glabāšanas iespējas, medicīniskā palīdzība) un sociālā darbinieka konsultācijas vai atbalsts
13.	19) sociālais darbs — profesionāla darbība, lai atjaunotu, uzlabotu vai attīstītu personas, personu grupas vai sabiedrības kopumā spēju sociāli funkcionēt, kā arī radīt šai funkcionēšanai labvēlīgus apstākļus Tas var tikt īstenots individuālā (mikro), kopienas (mezo), valsts vai starptautiskā (makro) līmenī.	sociālais darbs — profesionāla darbība, lai atjaunotu, uzlabotu vai attīstītu personas, personu grupas vai sabiedrības kopumā spēju sociāli funkcionēt, kā arī radīt šai funkcionēšanai labvēlīgus apstākļus Tas var tikt īstenots individuālā (mikro), kopienas (mezo), valsts vai starptautiskā (makro) līmenī.

14.	-	individuāls sociālais darbs - profesionāla darbība, lai palīdzētu personai, personu grupai vai ģimenei atjaunot, uzlabot vai attīstīt savas spējas sociāli funkcionēt.
15.	17) sociālā palīdzība — naudas vai mantiskais pabalsts, kura piešķiršana balstās uz materiālo resursu novērtēšanu personām (ģimenēm), kurām trūkst līdzekļu pamatvajadzību apmierināšanai;	sociālā palīdzība — materiālā un/vai nemateriālā formā sniegtā palīdzība pamatvajadzību apmierināšanai (tai skaitā, vienreizēji pabalsti ārkārtas situācijās vai regulāri pabalsti konkrētu izdevumu segšanai, ēdienreiju izdevumu apmaksa bērnu izglītības iestādēs, apgārba, pārtikas preču un/vai ēdiena nodrošināšana (piem., zupas virtuvēs), mācību līdzekļu iegādes izdevumu segšana, ārstniecības izdevumu segšana)
16.	-	sociālais dienests – institūcija, kura primāri nodrošina sociālo darbu kopienas līmenī un individuālo sociālo darbu, organizē sociālās aprūpes, sociālās rehabilitācijas, tehniskās palīdzības un sociālās palīdzības (materiālā un nemateriālā formā) sniegšanu
17.	6) ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūcija — sociālā institūcija, kas nodrošina personai, kura vecuma vai veselības stāvokļa dēļ nespēj sevi aprūpēt, kā arī bāreņiem un bez vecāku gādības palikušiem bērniem mājokli, pilnu aprūpi un sociālo rehabilitāciju;	Nelikt skaidrojumu vispār, jo būtībā tā ir institūcija, kurā sniedz sociālo aprūpi (tikai ilgstoši) Vai ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas centrs - institūcija, kurā personai <u>nodrošina pastāvīgu uzraudzību</u> , sociālo aprūpi (ja tās nepieciešamais apjoms pārsniedz 12h diennaktī) un sociālo rehabilitāciju
18.	21) sociālās aprūpes pakalpojumi personas dzīvesvietā — pakalpojumi, kas tuvināti ģimenes videi [aprūpe mājās, pakalpojumi dienas aprūpes centrā, servisa dzīvoklis, grupu māja (dzīvoklis) u.c.];	Ja saglabā terminu ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas centrs, tad: alternatīvā sociālā aprūpe un sociālā rehabilitācija – sociālā aprūpe un/vai sociālā rehabilitācija, kuru nodrošina klienta mājās vai pēc iespējas tuvāk personas dzīvesvietai, izņemot šos pakalpojumus ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas centros
19.	25) specializētās darbnīcas – darbnīcas, kurās izveidotas darba vietas un nodrošināts speciālistu atbalsts redzes un dzirdes invalīdiem vai personām ar garīga rakstura traucējumiem;	specializētā darbnīca – institūcija, kurā nodrošina sociālo rehabilitāciju, bet specifiski darba prasmju attīstību un/vai uzlabošanu dažādām mērķa grupām (primāri personām ar garīga rakstura, redzes, dzirdes vai citiem funkcionāliem traucējumiem) un var tikt izveidotas darba vietas klientiem.
20.	27) puscela māja — sociālās rehabilitācijas institūcija vai ilgstošas sociālās aprūpes un rehabilitācijas institūcijas struktūrvienība, kurā personām	puscela māja - institūcija, kurā nodrošina sociālo rehabilitāciju, dažādām mērķa grupām (primāri personām ar garīga rakstura vai citiem funkcionāliem traucējumiem) ar nolūku attīstīt vai uzlabot klienta prasmes dzīvot pēc iespējas

	ar garīga rakstura traucējumiem nodrošina sociālās rehabilitācijas pakalpojumus;	patstāvīgi. Tā var būt kā solis starp ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas centru un grupu māju vai grupu dzīvokli.
21.	15) servisa dzīvoklis — dzīvoklis, kas tiek izrēts un ir pielāgots personai ar smagiem funkcionālajiem traucējumiem, lai palielinātu personas iespējas dzīvot patstāvīgi un aprūpēt sevi; un praksē lietots termins- sociālā māja vai sociāls dzīvoklis	<u>Servisa dzīvoklis</u> ir klienta dzīvesvieta, bet NAV pakalpojuma veids un NAV institūcija (netiek sniegts neviens no sociāliem pakalpojumiem). Drīzāk ir kā sociālās palīdzības veids vai forma – ar vairākiem tehniskiem palīglīdzekļiem aprīkota vieta. <u>servisa dzīvoklis</u> = dzīvoklis, kas pielāgots/piemērots un patstāvīgai dzīvošanai izrēts noteiktas mērķa grupas pārstāvim (primāri personai ar smagiem vai vairāku veidu funkcionāliem traucējumiem) Arī sociālā māja/sociālie dzīvokļi drīzāk ir kā sociālās palīdzības veids vai forma. sociālā māja - daudzdzīvokļu māja, kurā dzīvokļi uz pastāvīgu laiku tiek izrēti noteiktas mērķa grupas pārstāvjiem vai nabadzības riskam pakļautu grupu klientiem vai sociālas dzīvoklis – dzīvoklis, kas uz pastāvīgu laiku tiek izrēts noteiktas mērķa grupas pārstāvim un tā ģimenei vai nabadzības riskam pakļautas grupas klientam un tā ģimenei
22.	-	īslaicīgas sociālās aprūpes un sociālās reabilitācijas centrs vai atelpas brīza centrs – institūcija, kurā ne ilgāk kā 30 dienas gadā personai <u>nodrošina pastāvīgu uzraudzību</u> , sociālo aprūpi (ja tās nepieciešams apjoms pārsniedz 12h diennaktī) un sociālo rehabilitāciju. Šīs institūcijas pakalpojumus izvēlas gadījumos, kad personai nepieciešama papildus palīdzība pēc ārstēšanās stacionārā vai slimības, vai ja tās likumiskie pārstāvji īslaicīgi nevar nodrošināt personas aprūpi darba vai citu apstākļu dēļ.
23.	-	ģimenes centrs – institūcija, kurā nodrošina sociālo reabilitāciju ģimenei ar nolūku attīstīt vai uzlabot ģimenes prasmes pēc iespējas patstāvīgi sociāli funkcionēt (primāri ģimenēm, kurās ir persona ar invaliditāti vai atkarības problēmām)
24.	-	sociālās aprūpes nodrošināšanas formas klienta dzīvesvietā – aprūpētāja veiktas darbības atbilstoši 1.-4.aprūpes līmenim, „drošības poga”, „mobilā aprūpes brigāde”, asistenta vai asistenta-pavadoņa veiktas darbības, klienta likumiskā pārstāvja vai citas personas (piemēram, kaimiņa vai attāla radinieka) veiktas darbības klienta pamatvajadzību apmierināšanai
25.	-	suns-pavadonis – īpaši apmācīts suns, kas nodrošina personai ar smagiem redzes traucējumiem tās

		iekļaušanos sabiedrībā jeb sociālo rehabilitāciju (primāri pārvietošanos sabiedriskās vietās)
Ierosinājumi MK 291		
26.	II. Vispārīgās prasības sociālo pakalpojumu sniedzēju darbībai	<p>Vispārīgās prasības:</p> <ul style="list-style-type: none"> ◊ definē pakalpojuma sniedzēja mērķi, uzdevumus, funkcijas un organizatorisko struktūru, ◊ nosaka un apraksta pakalpojuma sniegšanas organizatoriskos procesus, ◊ nodrošina minētās informācijas pieejamību darbiniekiem, klientiem vai trešajām personām, atbilstoši Universālā dizaina principiem, ◊ nodrošina pakalpojuma sniegšanai nepieciešamo dokumentu formu izstrādi un pielietošanu ◊ nodrošina finansējuma piesaisti, racionālu un efektīvu tā izlietojumu, ◊ nodrošina darba aizsardzības, vides drošības, ugunsdrošības un higiēnas prasību ievērošanu, ◊ nodrošina normatīvajiem aktiem atbilstošu organizācijas lietvedību, grāmatvedību, informācijas apmaiņu (tai skaitā ievērojot konfidencialitāti), specifiskā sociālā pakalpojuma vai palīdzības sniegšanu, ◊ nodrošina institūcijas vides pieejamību, atbilstoši Universālā dizaina principiem, ◊ nodrošina kvalitatīva pakalpojuma sniegšanai atbilstošu darbinieku skaitu, racionālu un vienmērīgu darba uzdevumu sadali starp darbiniekiem ◊ organizē regulāru darbinieku kvalifikācijas celšanu, ◊ nodrošina regulāru konsultatīvo atbalstu (supervīzijas) visiem sociālā darba speciālistiem, ◊ sadarbojas ar citiem speciālistiem un/vai institūcijām, sniedzot pēc iespējas kompleksu pakalpojumu ◊ organizē personu pieņemšanu, ◊ uzklausa un fiksē personas vajadzību, ◊ sniedz informāciju par: <ul style="list-style-type: none"> ◊ prasīto sociālo pakalpojumu vai palīdzību, ◊ prasītā sociālā pakalpojuma saņemšanas iespējām (īpaši par pakalpojumu nepieciešamības izvērtēšanas procesu, pakalpojuma cenām, saņemšanas un apmaksas kārtību) ◊ sūdzību un/vai ierosinājumu sniegšanas kārtību ◊ izvērtē prasītā sociālā pakalpojuma vai palīdzības nepieciešamību

		<ul style="list-style-type: none"> ◊ informē klientu par izvērtējuma rezultātiem un pieņemto lēmumu ◊ informē klientu par citiem sociāliem pakalpojumiem vai palīdzības iespējām ◊ fiksē personas mutiski vai rakstiski sniegtās sūdzības vai ierosinājumus ◊ atbilstoši reaģē uz sniegtajām sūdzībām vai ierosinājumiem, nepārtraukti pilnveidojot sniegtā pakalpojuma kvalitāti
27.	-	<p>Prasības sociālās aprūpes pakalpojuma sniedzējiem</p> <ul style="list-style-type: none"> ◊ Nodrošina, ka pakalpojuma sniegšanā iesaistīti vismaz sociālais darbinieks, sociālais aprūpētājs un aprūpētājs* un nepieciešamības gadījumā asistents vai asistents-pavadonis ◊ Nodrošina, ka iesaistītie speciālisti ir izglītoti par darbu ar specifisko mērķa grupu (piemēram, bērni, pieaugušas personas ar invaliditāti, personas ar funkcionāliem traucējumiem, veci ļaudis, utt.) -- vismaz par klientu psiholoģiju, privātās dzīves neaizskaramību, vardarbības riskiem, tiesībām un saskarsmes īpatnībām ◊ Novērtē klienta spējas un prasmes veikt ar aprūpi saistītos ikdienas uzdevumus ◊ Nosaka nepieciešamo pakalpojuma apjomu (piemēram, 1.-4. aprūpes līmenis, aprūpe jāsniedz vairāk par 12h diennaktī) (<i>sociālā aprūpētāja atbildība</i>) ◊ Sastāda katram klientam individuālu sociālās aprūpes plānu un vai pārskata to ne retāk kā reizi 6 mēnešos vai klienta situācijas vai veselības stāvokļa izmaiņu gadījumā (<i>sociālā aprūpētāja atbildība</i>) ◊ Nodrošina klienta individuālā sociālās aprūpes plāna izpildi (<i>aprūpētāja atbildība</i>) ◊ Nodrošina sniegtā pakalpojuma (visu veikto darbu) dokumentēšanu klienta lietā ◊ Nodrošina regulāru (ne retāk kā 1 reizi 6 mēnešos) sniegtā pakalpojuma kvalitātes izvērtēšanu (<i>sociālā aprūpētāja atbildība</i>) ◊ Nem vērā un/vai atbilstoši reaģē, kad klients izsaka vēlmes, sūdzības vai ierosinājumus, kas tieši ietekmē viņa sociālo aprūpi
28.	-	<p>Prasības sociālās rehabilitācijas pakalpojuma sniedzējiem</p> <ul style="list-style-type: none"> ◊ Nodrošina, ka pakalpojuma sniegšanā iesaistīti vismaz sociālais darbinieks un sociālais rehabilitētājs* un nepieciešamības gadījumā asistents vai asistents-pavadonis, individuālo vai grupu konsultāciju vadītāji, specifisku prasmju apmācību nodarbību vadītāji, fizioterapeits,

		<p>ergoterapeirts, psihologs, psihoterapeirts, brīvā laika pavadīšanas nodarbību vadītāji (piemēram, lasīšanas, galda spēļu, deju, izšūšanas, u.c. nodarbību vadīšanai) un citi speciālisti (piemēram, mūzikas vai mākslas terapeiti)</p> <ul style="list-style-type: none"> ◊ Nodrošina, ka iesaistītie speciālisti ir izglītoti par darbu ar specifisko mērķa grupu (piemēram, bērni ar atkarības problēmām, personas ar funkcionāliem traucējumiem, veci ļaudis, utt.) – vismaz par klientu psiholoģiju, privātās dzīves neaizskaramību, vardarbības riskiem, tiesībām un saskarsmes īpatnībām ◊ Novērtē klienta spējas un prasmes iekļauties sabiedrībā (tai skaitā prasmes mācīties, strādāt, plānot un organizēt/pavadīt savu brīvo laiku, būt publiskā vidē, piedalīties publiskajos pasākumos/sabiedriskajos notikumos) ◊ Nosaka nepieciešamo pakalpojuma apjomu (piemēram, 1x dienā, 1x 2 nedēļās, ja ir konkrēts gadījums) ◊ Sastāda katram klientam individuālu sociālās rehabilitācijas plānu un/vai pārskata to ne retāk kā reizi 6 mēnešos vai klienta prasmju, sociālās situācijas vai veselības stāvokļa izmaiņu gadījumā ◊ Nodrošina klienta individuālā sociālās rehabilitācijas plāna izpildi ◊ Nodrošina sniegtā pakalpojuma (visu veikto darbu) dokumentēšanu klienta lietā ◊ Nodrošina regulāru (ne retāk kā 1 reizi 6 mēnešos) sniegtā pakalpojuma kvalitātes izvērtēšanu ◊ Nem vērā un/vai atbilstoši reaģē, kad klients izsaka vēlmes, sūdzības vai ierosinājumus, kas tieši ietekmē viņa sociālo rehabilitāciju
29.	-	<p>Prasības profesionālās rehabilitācijas pakalpojuma sniedzējiem</p> <ul style="list-style-type: none"> ◊ Nodrošina, ka pakalpojuma sniegšanā iesaistīti atbilstošu profesiju pārstāvji (piemēram, pavāri, datorspeciālisti, aroda vai priekšmetu pedagogi, psihologs, utt.), kas spēj novērtēt, uzlabot un/vai attīstīt personas darba prasmes. ◊ Nodrošina, ka iesaistītie speciālisti ir izglītoti par darbu ar specifisko mērķa grupu (primāri personas ar funkcionāliem traucējumiem ar prognozējamu vai piešķirtu invaliditāti utt.) – vismaz par klientu psiholoģiju, privātās dzīves neaizskaramību, vardarbības riskiem, tiesībām un saskarsmes īpatnībām ◊ Novērtē klienta spējas un prasmes veikt konkrētajai profesijai atbilstošus uzdevumus

		<ul style="list-style-type: none"> ◊ Nosaka nepieciešamo pakalpojuma apjomu (piemēram, izvēlētā profesija un iespējamais tās apmācību ilgums, vispārīga klienta dalība profesionālās izglītība apguvē, surdotulka palīdzības nepieciešamība, apmācība Braila raksta lietošanā, psihologa vai ergoterapeita konsultāciju, specifisko tehnisko palīglīdzekļu vai asistenta nepieciešamība mācību procesā,) ◊ Sastāda katram klientam individuālu profesionālās rehabilitācijas plānu un/vai pārskata to ne retāk kā reizi mācību procesā vai klienta prasmju, situācijas vai veselības stāvokļa izmaiņu gadījumā ◊ Nodrošina klienta individuālā profesionālās rehabilitācijas plāna izpildi ◊ Nodrošina sniegtā pakalpojuma (visu veikto darbu) dokumentēšanu klienta lietā ◊ Nodrošina regulāru (1 reizi mācību procesā, bet ne retāk kā 1 reizi 6 mēnešos) sniegtā pakalpojuma kvalitātes izvērtēšanu ◊ Nem vērā un atbilstoši reaģē, kad klients izsaka vēlmes, sūdzības vai ierosinājumus, kas tieši ietekmē viņa profesionālo rehabilitāciju
30.	-	<p>Prasības individuālā sociālā darba pakalpojuma sniedzējiem</p> <ul style="list-style-type: none"> ◊ Nodrošina, ka pakalpojumu sniedz profesionāls sociālais darbinieks ◊ Nodrošina, ka sociālais darbinieks ir izglītots par darbu ar specifisko mērķa grupu (piemēram, bērni ar atkarības problēmām, līdzatkarīgie ģimenes locekļi, personas ar funkcionāliem traucējumiem, veci ļaudis, vardarbībā cietušas personas, u.t.) – vismaz par klientu psiholoģiju, vardarbības riskiem, tiesībām, motivācijas veicināšanas principiem un saskarsmes īpatnībām ◊ Nodrošina, ka individuālām sarunām un konsultācijām ar klientu ir atsevišķa telpa ar pietiekamu skaņas izolāciju, lai var garantēt sarunas konfidencialitāti ◊ Novērtē klienta spējas un prasmes sociāli funkcioniēt ◊ Fiksē rakstveidā, sadarbībā ar klientu panākto vienošanos par kopējās sadarbības mērķi, katras puses veicamajiem uzdevumiem, plānoto sadarbības grafiku, u.c. ◊ Nodrošina atbilstošu profesionālās darbības metožu izvēli, lai palīdzētu klientam, personu grupai vai ģimenei atjaunot, uzlabot vai attīstīt savas spējas sociāli funkcioniēt. ◊ Nepieciešamības gadījumā sadarbojas ar citiem

		<p>profesionāļiem un/vai institūcijām un/vai vada sociālo gadījumu</p> <ul style="list-style-type: none"> ◊ Nodrošina sniegtā pakalpojuma (visu veikto darbu) dokumentēšanu klienta lietā ◊ Nodrošina regulāru (1 reizi sadarbības procesā , bet ne retāk kā 1 reizi gadā) sniegtā pakalpojuma kvalitātes izvērtēšanu ◊ Nem vērā un atbilstoši reaģē, kad klients izsaka vēlmes, sūdzības vai ierosinājumus, kas tieši ietekmē klientam sniegtu individuālu sociālu darba pakalpojumu
31.	-	<p>Prasības sociālās palīdzības sniedzējiem</p> <ul style="list-style-type: none"> ◊ Nodrošina, ka pakalpojuma sniegšanā iesaistīti sociālais darbinieks un sociālās palīdzības organizators ◊ Nodrošina, ka iesaistītie speciālisti ir izglītoti par darbu ar specifiskajām mērķa grupām (piemēram, atkarīgas personas, personas ar invaliditāti, personas ar funkcionāliem traucējumiem, veci ļaudis, utt.) – vismaz par klientu psiholoģiju, vardarbības riskiem, tiesībām uz sociālo palīdzību un saskarsmes īpatnībām ◊ Novērtē klienta iespējas materiāli nodrošināt savas pamatvajadzības ◊ Nosaka nepieciešamās sociālās palīdzības veidu (materiālā un/vai nemateriālā formā, piemēram, pabalsts dzīvokļa izdevumu segšanai, pabalsts ārkārtas gadījumā, servisa vai sociālā dzīvokļa nepieciešamība, utt.), apjomu (atbilstoši materiālā stāvokļa izvērtējumam) un līdzdarbības pienākumus (piemēram, dokumentu sakārtošana, dalība nodarbinātības veicināšanas pasākumos) ◊ Nodrošina rakstisku izvērtējuma rezultātu fiksēšanu ◊ Nodrošina lēmuma pieņemšanu par sniedzamo sociālo palīdzību ◊ Nodrošina, ka katrs klients tiek iepazīstināts ar pieņemto lēmumu ◊ Nodrošina klientam individuālu sociālo palīdzību ◊ Nodrošina sniegtā pakalpojuma (visu veikto darbu) dokumentēšanu klienta lietā ◊ Nodrošina regulāru (ne retāk kā 1 reizi sociālās palīdzības sniegšanas procesā) sniegtā pakalpojuma kvalitātes izvērtēšanu ◊ Nem vērā un/vai atbilstoši reaģē, kad klients izsaka vēlmes, sūdzības vai ierosinājumus, kas tieši ietekmē viņam sniedzamo sociālo palīdzību
32.	-	Prasības tehniskās palīdzības sniedzējiem

	<ul style="list-style-type: none"> ◊ Nodrošina, ka pakalpojuma sniegšanā iesaistīti sociālais darbinieks un tehniskās palīdzības organizators ◊ Nodrošina, ka iesaistītie speciālisti ir izglītoti par tehniskiem palīglīdzekļiem un darbu ar specifiskajām mērķa grupām (personas ar invaliditāti, personas ar funkcionāliem traucējumiem, veci ļaudis, utt.) -- vismaz par klientu psiholoģiju, vardarbības riskiem, tiesībām uz tehnisko palīdzību un saskarsmes īpatnībām ◊ Novērtē saistību starp klienta fizisko spēju veikt ikdienas uzdevumus novērtējumu un norādēm iesniegtajos dokumentos tehniskās palīdzības saņemšanai ◊ Nosaka nepieciešamās tehniskās palīdzības apjomu (piemēram, pastāvīgi, īslaicīgi, pēc pieprasījuma) ◊ Nodrošina klientam individuālu tehnisko palīdzību (tai skaitā tehnisko aprīkojumu vai sistēmas, regulāru tehniskā aprīkojuma apkopi un/vai remontu, aprīkojuma pielāgošanu vai apmaiņu atbilstoši klienta svara, auguma vai citām izmaiņām, specializētā transporta pakalpojumu) ◊ Nodrošina sniegtā pakalpojuma (visu veikto darbu) dokumentēšanu klienta lietā ◊ Nodrošina regulāru (ne retāk kā 1 reizi 6 mēnešos) sniegtā pakalpojuma kvalitātes izvērtēšanu ◊ Nem vērā un/vai atbilstoši reaģē, kad klients izsaka vēlmes, sūdzības vai ierosinājumus, kas tieši ietekmē viņam sniegtu tehnisko palīdzību
--	---

Ierosinājumi MK 951

33.	<p>2.pielikums 7.2. punktā „Sniedzamais sociālais pakalpojums”</p>	<p>7.2. Sniedzamais sociālais pakalpojums vai palīdzība (<i>atzīmēt nepieciešamo</i>):</p> <ul style="list-style-type: none"> ◊ sociālais darbs: <ul style="list-style-type: none"> ☐ karitatīvais sociālais darbs, ☐ individuāls sociālais darbs; ◊ sociālā aprūpe: <ul style="list-style-type: none"> ☐ aprūpe mājās (aprūpētāja darbs) ☐ „drošības poga” ☐ „mobilā aprūpes brigāde” ☐ asistenta vai asistenta-pavadoņa darbs ◊ sociālā rehabilitācija; <ul style="list-style-type: none"> ☐ speciālistu konsultācijas (individuālas vai grupu) ☐ prasmju apmācību nodarbības ☐ asistenta vai asistenta-pavadoņa darbs, lai nodrošinātu personas
-----	--	--

		<p>iekļaušanos sabiedrībā</p> <p>☐ suņa-pavadoņa darbs</p> <p>☐ brīvā laika pavadīšanas iespējas</p> <p>☐ medicīniska rakstura rehabilitācijas pasākumi personām ar prognozējamu vai piešķirtu invaliditāti</p> <p>☐ profesionālā rehabilitācija;</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ darba prasmju izvērtēšana ☐ darba prasmju attīstīšana vai uzlabošana <p>☐ sociālā palīdzība;</p> <p>☐ tehniskā palīdzība.</p>
34.	2.pielikums 7.2. punktā „Sniedzamais sociālais pakalpojums”	<p>7.3. Sociālā pakalpojuma sniegšanas institūcija <i>(atzīmēt tikai vienu izvēli):</i></p> <p>☐ dienas centrs</p> <p>☐ grupu māja vai grupu dzīvoklis</p> <p>☐ krīzes centrs</p> <p>☐ patversme</p> <p>☐ naktspatversme</p> <p>☐ sociālais dienests</p> <p>☐ pusceļa māja</p> <p>☐ īslaicīgas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas centrs vai atelpas brīža centrs</p> <p>☐ ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas centrs</p> <p>☐ specializētā darbnīca</p> <p>☐ ģimenes centrs</p>

* - atbilstoši profesiju standartā noteiktajam, aprūpētājs pilda sociālā darba speciālistu norādījumus, bet sociālais aprūpētājs, sociālais rehabilitētājs un sociālās palīdzības organizators strādā sociālā darbinieka pārraudzībā.